

הוועדה המיוחדת לצמצום פערים חברתיים בפריפריה

סימוכין: 2025-164637
ירושלים, כ' בתמוז תשפ"ה
16 ביולי 2025

הוועדה בראשות ח"כ אברהם בצלאל, דנה ביום כ' בתמוז תשפ"ה, 16.7.25, בנושא: שירות התחבורה הציבורית בערים חרדיות וערביות, במטרה לבחון מתן מענים והתאמתם לגודל האוכלוסייה ולצרכים שלה. אוכלוסייה שמונה, מעל לשני מיליון אזרחים החיים בפריפריה החברתית-גאוגרפית של ישראל, חלקם מיעוטי יכולת, שעבורם תחבורה ציבורית, היא עורק ראשי, והם צורכים אותה, כדי להתקיים בכל תחומי החיים.

הדיון התמקד בין היתר, באתגרים תחבורתיים עקב צפיפות-יתר בערים, הכנסה לנפש נמוכה ומיעוט כלי רכב פרטיים, ובכלל זה, **עליית מחירים בשימוש בתחבורה ציבורית**, שזינק בפברואר בקווים בין עירוניים מ-6 ₪ ל-9 ₪ אך ללא שיפור שירות, **קיצוץ במימון לחברה הערבית** וגריעת 120 מלש"ח בתקציב 2025 מפרוייקטים לשיפור התחב"צ, שפוגע בתקציב הרשויות המקומיות ומחייב מתן מענה כולל, **סטייה ייעודית של תקציבים, מחסור חמור בנהגים שפוגע בזמינות ותדירות, ועוד**. וכן, בחסמים שיש להסיר כדי להרחיב את התשתיות, ולהתאימם לגודל האוכלוסייה ולצרכים שגדלים, כדי לעודד מוביליות חברתית, ושילוב בשוק העבודה, צמצום פערי החינוך, שיפור נגישות לשירותי בריאות, והפחתת זיהום בפרט במקומות מאוד צפופים כמו בני ברק. ובנוסף, ביתרונות השימוש בתחב"צ, החל מהכנסות גדולות, וחסכון אדיר לקופת המדינה, ולהורדת תאונות הדרכים.

נציג משרד התחבורה ציין, שהיו שנים בהן היו תוספות שירות ורמת השירות עלתה, בייחוד בערים חרדיות כגון: ביתר עילית, מודיעין עילית, ואלעד. בערים ערביות היו תוספות שירות בהיקף של 250 מלש"ח במסגרת תכנית חומש, והושקעו תקציבים ברהט, אום אל פחם, נצרת. וכי היקף השימוש נמוך הרבה יותר, כאשר אחד החסמים, הוא תשתיות הכבישים שלא מאפשרים מעבר אוטובוס, וכן בעלות פרטית על הקרקע, שלא מאפשרת הקמת מסופים ונדרשת הסכמת הרשות המקומית. עוד הוסיף, שיש לדאוג ליותר תשתיות ותקציבים, ובכלל זה, צריך מסופים לתפעל אותם, ולגייס נהגים.

נציג האוצר ציין שהמשרד רואה חשיבות בהשקעה בתחב"צ. יש כספים שלא מנוצלים, מתוך 300 מלש"ח שהוקצו עד 2030 נוצלו רק 166 מלש"ח יש תכניות שלא מיושמות. וכי משרדי האוצר והתחבורה יקיימו פגישות מקצועיות לגיבוש תכנית אסטרטגית ליישום בפועל.

הוועדה שמעה כי בישובים ערבים, החסמים העיקריים הם: היעדר הקצאה תקציבית בהתאם להחלטת חומש (החלטה 1922-550). היעדר ידע מקצועי אודות צורכי הישובים הערביים. מחסור בתשתיות תחבורה ציבורית. היעדר נת"צים, ועוד.

לאור הצורך לקבוע יעדים עם לוחות זמנים ולהקצות תקציבים צבועים לשיפור שירות ואיכות התחבורה הציבורית, כדי לצמצם פערים חברתיים בפריפריה החברתית והגיאוגרפית, ולרומם שכבות חלשות, לחסוך למשק מיליארדים ולתרום לבטיחות בדרכים,

להלן מסקנות הוועדה:

- הוועדה מודה לכל המשתתפים בדיון.
- **הוועדה שבה וקוראת לשפר את התחבורה הציבורית, כמנוע צמיחה למשק כולו.**
- **למשרד התחבורה:**
המשרד יעדכן את הוועדה, מה המועד להשלמת תכנית "שירות לכל יישוב" להגברת תדירות הקווים באלעד, ביתר עילית, רהט וטמרה.

הוועדה קוראת להגדיל את תוספות השירות ולהתאימם לצרכים בשטח.

הוועדה קוראת להסיט תשומות באופן זמני בהתאם לעומסים ולביקוש, ולעדכן את הוועדה בסטטוס ביצוע.

הוועדה המיוחדת לצמצום פערים חברתיים בפריפריה

הוועדה ממליצה למפות צרכים של מיקום תחנות בישובים, כדי להנגישם במקומות נדרשים.

המשרד יעדכן את הוועדה, בצעדים לשיפור הנגשת המידע לציבור ומשתמשי התחב"צ.

• למשרד האוצר:

המשרד ישיב לוועדה, האם בכוונתו להשיב את 120 מלש"ח שקוצצו מתקציב 2025, ונועדו למימון פרויקטים של תחבורה ציבורית בערים בחברה הערבית.

• למשרדי האוצר והתחבורה:

הוועדה קוראת למשרדים לגבש יחד תכנית מהירה ליישום ייעול התקציבים ומימושם, לצורך שיפור שירות ואיכות התחב"צ בערים חרדיות וערביות.

הוועדה קוראת למשרדים לבחון פתרונות להגדלת השירות הקיים ומימוש התקציבים.

כל טוב,

בת שבע פנחסוב
מנהלת הוועדה